

Monumentnummer*: 525439

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 01 juli 2002
Kadaster deel/nr 82900/185

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Schiedam	Schiedam	Zuid-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Schiedam	A			2250

Omschrijving**

Inleiding

BRANDERIJ, gebouwd in 1861 in sobere Eclectische trant, in opdracht van de firma M. Dirkwager. In 1886 is de branderij in gebruik genomen als distilleerderij. De branderij maak deel uit van het omvangrijke distilleerderijcomplex van de firma Dirkwager aan de Noordvest/Groenweegje dat hier vanaf het midden van de negentiende eeuw tot ontwikkeling is gekomen. Al vanaf het begin van deze eeuw valt op dat de firma haar uitbreidingen in een historiserende trant uitvoert, daarmee verwijzend naar de bloeiperiode van de Schiedamse brandersbedrijvigheid.

De branderij is typologisch representatief voor de huisvesting van deze specifieke productiefase binnen de Jeneverbedrijfstaking in de laatste grote bloeiperiode (1850-1880) van de (kleinschalige) Schiedamse brandersbedrijvigheid. Karakteristiek is de asymmetrische gevelindeling die het gevolg is van de opstelling op de begane grond van de (bredere) beslagbakken aan één zijde van de branderij en de ketelapparatuur aan de andere zijde. Op de eerste verdieping bevindt zich geheel rechts een deur waardoor, via een ladder, de zakken grondstoffen naar binnen werden gedragen.

Omschrijving

De branderij is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en omvat twee bouwlagen onder een met pannen gedekt zadeldak. De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen, zij- en achtergevel in gele IJsselsteen. De voorgevel is vier vensterassen breed en heeft een hardstenen plint. De zijgevel is vijf vensterassen breed. De gevelopeningen zijn voorzien van licht getoogde anderhalfsteens strekse rollagen en hardstenen waterdorpels.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel bevat op de begane grond rechts van het midden de brede inrijpoort tussen hardstenen pilasters en met rondboog bovenlicht, voorzien van het karakteristieke spinnewebvenster. De pilasters ondersteunen de strekse rollaag met hardstenen sluitsteen voorzien van het jaartal 1861. Links van de entree twee en rechts één vensters met hardstenen duimstenen en elk twee openslaande zesruitsramen.

Ter hoogte van de verdieping links de toegangsdeur naar de eestzolder. Rechts zijn drie kleine vensters aangebracht. In de geveltop, afgesloten door een verkort hoofdgestel, bevinden zich twee vergelijkbare ramen. De westelijke zijgevel bevat op de begane grond vijf vensters met hardstenen duimstenen en elk twee openslaande zesruitsramen. Op de verdieping vijf smallere vensters. De houten bakgoten worden gedragen door gekorniste consoles. Ter hoogte van de balklagen zijn eenvoudige muurankers aangebracht met rechte schieters.

De achtergevel bevat ter hoogte van de eerste verdieping vier licht getoogde vensters zoals beschreven in de zijgevel en ter hoogte van de kap vier veel kleinere (kruis)vensters.

Rechts steken boven het dak twee schoorstenen van de brandersketels uit.

Het interieur is vrijwel in authentieke staat met de karakteristieke asymmetrische indeling. De balklaag wordt ondersteund door twee houten standvinken met hardstenen voet. Tegen de rechterwand bevinden zich drie gemetselde halfronde distilleerketels met koperen dekstel, geschilderd in zwart, oranje en geel baksteen-motief met witte voegen.

Links van de standvinken bevinden zich in de met vierkante natuurstenen tegels gedekte vloer, vijf grondvaten met houten deksels.

Links tegen de voorgevel leidt een houten trap naar de verdiepingen. Op de eerste verdieping staat nog een koperen distilleerketel uit 1948.

Waardering

Branderij, gebouwd in sobere Eclectische stijl in 1861, als karakteristiek bouwtype voor de laatste grote bloeiperiode (1850-1880) van de (kleinschalige) Schiedamse brandersbedrijvigheid van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde. Tevens van belang vanwege de nog gave interieurindeling en interieuronderdelen en vanwege de hoge beeldbepalende en ensemblewaarde binnen het distilleerderijcomplex.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Branderij

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument